
Illustratie: Jeugd- en werkliedenvereniging St. Clemens, Amsterdamse School, 1936

Plan van Aanpak en Plan van Eisen **Jongerencentrum De Lelie**

Rapportage van de Klankbordgroep

Inhoudsopgave

1. Inleiding pagina 3
2. Achtergrond van, en motivatie voor, een jongerencentrum
3. Huidige situatie en knelpunten jongerenwerk

Signalen ambulant jongerenwerker pagina 4

Aansluiten bij ontwikkelingen in de wijk
4. Wat wil het jongerenwerk bereiken pagina 5
5. Hoe wil het jongerenwerk dit bereiken pagina 6
6. Jongerencentra in Hilversum
7. PvE (minimaal, basic, optimaal) pagina 7

Bijlage 1: samenvatting van o.a. "Plan van Aanpak Buurtkamer Bloemenkwartier Zuid"

Bijlage 2: samenstelling klankbordgroep

1. Inleiding

In de huidige plannen voor het Multifunctionele Centrum De Lelie, is niet voorzien in een jongerencentrum. Toch is daar wel degelijk behoefte aan. In een overleg met Gemeente, Buurtcoördinator, Versa Welzijn, de Klankbordgroep voor het Buurthuis en de Buurtjongerenwerker, zijn de argumenten nog eens op een rijtje gezet en is een ruwe schets gegeven van de benodigde ruimte. In dit stuk treft u een stukje geschiedenis aan, motivatie vanuit de demografische gegevens van de wijk en de praktijk in het wijk- en jongerenwerk.

Als klankbordgroep voor de ontwikkeling van het Buurthuis, met een nadrukkelijke kijkrichting op functionaliteit en effectiviteit op de lange termijn, hechten wij enorm aan de realisatie van het jongerencentrum.

In dit document zijn bij hoofdstuk 7 drie scenario's voor een jongerencentrum uiteengezet (minimaal, basic, optimaal).

2. Achtergronden van, en motivatie voor, een jongerencentrum

Gonnie van Reede, voormalig beheerder van De Lelie, geeft een overzicht van de jaren vóór de brand en Hassan Oum'hamed, jongerenwerker van Versa voor ons gebied, geeft een beschrijving van de situatie van het jongerenwerk op dit moment.

Gonnie, de geschiedenis:

"In de Lelie werd aanvankelijk niets georganiseerd voor de jongeren, maar er kwam wel jongerenwerk in een zaaltje van de Engelstalige kerk. De ingang zat op de Gijsbrecht, vervolgens heeft deze kerk het hele pand gekocht en moest het jongerenwerk er uit. Vanuit de gemeente kwam het dringende verzoek om dan het jongerenwerk maar in de Lelie te laten plaatsvinden. Omdat er veel overlast was in de wijk. In Zuid is eerst toen lang gezocht om een nieuwe locatie te vinden. Maar die was er niet. Zij konden uiteindelijk maar alleen op dinsdagavond terecht in de Lelie, want alle avonden waren alle zalen bezet. In Ons Gebouw, waar ik ook beheerder van ben geweest, was achterom een apart gebouwtje voor het jongerenwerk. Dat was ideaal. Zij konden de ruimte zelf invullen met oude banken, tv etc. om te chillen. En dat werd een aantal keer in week gebruikt. Ik dacht in ieder geval 3 keer (dinsdagavond woensdagmiddag en vrijdagavond). Ik kon er ook gebruik van maken als Ons Gebouw zelf vol zat en ik onverwachts een verhuur had. Ook repeteerden er wel eens bandjes".

3. De huidige situatie en knelpunten in het jongerenwerk

Het huidige jongerenwerk in Hilversum Zuid is ambulant vormgegeven. Dit betekent dat Hassan (jongerenwerker Versa welzijn) drie avonden in de week ambulante rondes maakt langs de vele 'hangplekken'. Veel jongeren willen een praatje maken en hebben vragen. Echter is ambulant werken alleen voor de jongeren en jongerenwerker niet voldoende om de juiste begeleiding te vragen en te bieden. Ambulant werken geeft niet de gewenste continuïteit in het jongerenwerk. In de wintermaanden zijn er aanzienlijk minder jongeren op straat en verliest het jongerenwerk een aantal van deze jongeren uit het oog. Het huidige jongerenwerk in Hilversum Zuid kan met een vaste plek veel beter het gewenste pedagogisch klimaat creëren en behouden voor de jongeren in de wijk.

Signalen vanuit het ambulante jongerenwerk in Hilversum Zuid:

- De jongeren schreeuwen om aandacht en “warmte” Zij zoeken elkaar buiten op bij verschillende “hangplekken”
- De leeftijden in de groepen variëren van twaalf tot achttien jaar
- Door gebrek aan een ruimte vinden de gesprekken op straat plaats, dat is minder effectief
- Drugs gebruik
- Het vertrouwen in “anderen” of “professionals” is gering, er valt veel te winnen
- Signalen van rivaliteit tussen groepen jongeren
- Nu is er een gebrek aan continuïteit in het werken aan de groep, een ruimte helpt dat oplossen
- Het verbinden van kinderwerk en jongerenwerk biedt doorgroei mogelijkheden
- In de wijk is onvoldoende toezicht op de jongeren mogelijk op dit moment
- Er is een ruimte nodig voor talent ontwikkeling, huiswerkbegeleiding, etc.

Aansluiten bij de situatie en ontwikkeling van de wijk

Het investeren in een jongerencentrum sluit aan bij het beleid om de cohesie in het Bloemenkwartier te versterken. Zie hiervoor ook de **bijlage**: Samenvatting van het “ **Plan van Aanpak Buurtkamer Bloemenkwartier Zuid**”, door buurtcoördinator Trude van de Ven. Door een goed samenleven worden problemen onderling, tussen en met jongeren en het omgaan met moeilijke omstandigheden, gereduceerd en wordt de druk op het sociaal-maatschappelijke werk verminderd.

Als we kijken naar de demografische gegevens dan zien we geen grote verschuivingen in de samenstelling van de bevolking, de aantallen blijven min of meer gelijk. Dit geldt ook voor de verdeling van inkomens de afgelopen jaren (bron: statistieken Gemeente Hilversum). Op 1 januari 2021 was het aantal bijstandsuitkeringen wat verlaagd (300 naar 230) ten opzichte van 1 januari 2020, maar liet de jeugd met een indicatie zich meer dan verdubbelen, van 88 naar 202! Het aantal bewoners met een WMO ondersteuning groeide van 488 naar 574. Achtergronden die druk kunnen geven op het samenleven en welzijn (2021):

Dit kan natuurlijk veranderen omdat we nog niet weten of de Corona pandemie structurele veranderingen op gaat leveren. Maar het aantal jeugdindicaties baart zorgen. De cijfers steunen het beleid van de Gemeente om een goed Buurthuis te bouwen en ondersteunen ons pleidooi voor een sterk Jongerencentrum.

De buurtbewoners betreft ook de jongeren in de wijk. Veel jongeren in Hilversum Zuid hebben een moeilijke thuissituatie met bijv. gescheiden ouders of een ouder in het buitenland. De jongeren geven bij jongerenwerk aan dat er behoefte is aan een eigen plek waar warmte en een luisterend oor is. Het is bekend dat jongeren, juist in de kwetsbare puberleeftijd, zich vaak niet thuis willen ophouden en zich afzetten van hun ouders maar hun leeftijdsgenoten op straat of elders opzoeken.

Een jongerenwerker die deze jongeren in het jongerencentrum kan ontvangen, kan als volwassene in hun leven een ongelofelijke belangrijke rol spelen. Zoals aangeven bij de signalen van jongerenwerk,

gebruiken de jongeren drugs en 'hangen' buiten. Veel jongeren volgen een opleiding of hebben een baan. Het jongerencentrum kan voor goede pedagogische ondersteuning zorgen en vanuit preventie grotere problematieken voorkomen.

Gezien de harde cijfers, de gesignaleerde risico's en al bestaande problemen is er werk aan de winkel in de wijk. Het zou echter te kort door de bocht zijn om het jongerencentrum alleen voor dit gedeelte van Hilversum te bouwen. Het is breder, het centrum kan zich ontwikkelen tot een plek waar alle jongeren in het verzorgingsgebied zich welkom weten. Een jongerencentrum met een vaste jongerenwerker én in een Buurthuis geeft volop kansen.

4. Wat wil jongerenwerk bereiken met het jongerencentrum in Hilversum Zuid

Jongerenwerk Versa stelt zich ten doel om 365 dagen per jaar samen met de gemeente Hilversum, partners, collega jeugdwerkers, medewerkers en partners uit het sociaal domein te werken aan een sterke jeugd in leefbare en sterke wijken. In het kader van de gedachte "van repressie naar preventie" wordt er samen met partners gewerkt aan sterke jeugd, waarin jeugdoverlast in de openbare ruimte tot een minimum beperkt wordt en waarin jeugd optimaal begeleid wordt om op te groeien tot betrokken volwassenen en positief burgerschap. (*Bron: Jongerenwerk Versa Welzijn-365 dagen aanpak, Idsert Wouda*)

Door preventief interventies voorkomen wij;

- *Polarisatie*
- *Criminalisering*
- *Radicalisering*
- *Groeiende eenzaamheid*

De jongerenwerker van Hilversum Zuid wil een warme en veilige plek bieden, die de jongeren zelfstandig kunnen vinden, om zo ontmoetingsmomenten te creëren in het jongerenwerk. Dit biedt meer continuïteit voor de jongeren. Deze ontmoetingsmomenten zijn de visvijver voor het jongerenwerk om een vertrouwensband op de te bouwen en onderliggende vragen en problematieken te ontdekken. Door het jongerencentrum te verweven in het buurtcentrum kan kinderwerk en jongerenwerk beter samenwerken. Door bij kinderwerk vroeg te signaleren is de warme overdracht naar jongerenwerk vruchtbaarder. Zo krijgt jongerenwerk ook meer grip op thuissituaties en contact met ouders. Ook zorgt de plaatsing in het buurtcentrum dat er een veel grotere participatieverbinding opgezet kan worden. Een jongerencentrum is namelijk ook altijd een participatiehuis waar jongeren als vrijwilliger of stagiaire constant kunnen werken aan competentieontwikkeling. Voor ieder niveau zijn er taken. Jongeren die geen zinvolle dagbesteding hebben of moeilijk ergens aan de bak komen, kunnen wellicht achter de bar staan in het wijkcentrum of op andere manier iets bijdragen. De plaatsing in de buurtcentrum zorgt ook voor de verbinding tussen verschillende doelgroepen in de wijk met het zicht op sociale cohesie.

Naast dat het jongerencentrum een plek moet zijn voor ontmoeting en erkenning onder jongeren, wil jongerenwerk graag samen met de jeugd activiteiten organiseren gericht op de volgende thema's:

- Vrijtijdsbesteding
- Talentontwikkeling
- Sport
- Educatie
- Toekomstperspectief
- Gezonde lifestyle
- Sociale-emotionele ontwikkeling

5. Hoe wil jongerenwerk dit bereiken

De bovenstaande thema's bieden kansen om verschillende vormen van interventies in te zetten. Zoals de hieronder genoemde activiteiten:

- Voorlichtingen/training
 - Drugs
 - 'Sweet 18' (voorlichting over veranderingen en financiën)
 - Jongeren informatie punt
 - Beeldende kunst
 - Sport en zelfverdediging
- Huiswerkbegeleiding voor twaalf tot zeventien jaar
 - Sociale-emotionele ontwikkeling
 - Vroegtijdige signalering van schoolverlaters
 - Verbeteren van verbale en non-verbale communicatie
 - Educatieve stimulerende omgeving bieden
- Educatieve tiengroep
 - Sociale-emotionele ontwikkeling door onderlinge samenwerking
 - Creatief denken stimuleren
- Inloopavonden
 - Preventieve interventies
 - Vroegtijdig signaleren
 - Begeleiding en ondersteuning bij vragen of problemen

De kracht van de bovenstaande interventies op de verschillende thema's is dat het georganiseerd wordt vanuit de vertrouwensband met de jongeren en de veiligheid van het jongerencentrum. De ervaring leert dat dit er juist voor zorgt dat jongeren over de streep getrokken worden om deel te nemen. De drempel om naar een externen te gaan is anders vaak toch te hoog. Na een activiteit of training, heeft de jongerenwerker nog steeds veel contactmomenten met de jongeren waardoor er een follow up is en er direct doorgepakt kan worden.

6. Jongerencentra in Hilversum

Hieronder vind u een overzicht van de jongerencentra in Hilversum met de afmetingen per locatie.

Naam	Locatie	Afmeting m2 bruto
t' Web	Meent 4B, Hilversumse Meent	160 m2
De Keet	Kloosterlaan 5, Hilversum	173 m2
Lopes Dias	Lopes Diaslaan 215, Hilversum	250 m2
De Mix	J.v.d.Heydenstraat 170A, Hilversum	220 m2

Deze jongerencentra bieden verschillende activiteiten zoals:

- Huiswerkbegeleiding
- Sporttrainingen
- Inloopavonden
- Tienermiddagen
- Verschillende workshops

7. Programma van Eisen jongerencentrum de Lelie

In het buurthuis (reeds in het PvE van de multifunctionele accommodatie) zijn 2 zalen opgenomen. Deze zalen kunnen ook ingeroosterd worden voor gebruik door jongeren. Het is wenselijk dat het jongerencentrum zodanig ten opzichte van de zalen van het buurthuis wordt gesitueerd dat dit een korte looplijn betreft en goed inzetbaar is voor de jongeren.

Hieronder zijn 3 scenario's uiteengezet.

Minimaal: Dit betreft een scenario waarbij een groot deel van de taken en activiteiten plaats kan vinden, maar de capaciteit van het aantal jongeren dat hier terecht kan aan de lage kant is. Er kan van alles een beetje worden aangeboden. Er is in ieder geval als minimaal vereiste een vaste basis waarvandaan gewerkt kan worden en het is voor jongeren in de buurt duidelijk is dat dat de plek is waar ze terecht kunnen en dat dit een 'veilige haven' biedt.

Basic: Dit betreft een scenario waarbij de capaciteit op het niveau is dat goed aan de huidige vraag voldaan kan worden.

Optimaal: Dit betreft een scenario dat aansluit bij alle plannen die er zijn om optimaal in te spelen op de behoefte van de jongeren in de buurt.

	Scenario Minimaal	Scenario Basis	Scenario Optimaal
Kantoor jongerenwerker	5 m2	8 m2	12 m2
Activiteitenruimte	50 m2	80 m2	100 m2
Toiletten	Delen	8 m2	8 m2
Opslag	Delen	5 m2	5 m2
Totaal FNO	55 m2 FNO	101 m2 FNO	125 m2 FNO
Totaal BVO	72 m2 BVO	132 m2 BVO	163 m2 BVO

Functies	Ontmoetingsruimte, sanitair, kantoor, afsluitbare garderobe
Aantal personen	10-25
Functie jongerencentrum	• Ontmoeten. • Activiteiten • Chillen, gamen, tafeltennis, tafelvoetbal, poolen, etc. • Begeleiding, huiswerk
	Kantoor jongerenwerker, met glaswand ivm zicht op groepsruimte
	Eigen toiletten
	Afsluitbare ruimte/garderobe voor spullen of kluisjes
Situering in gebouw/omgeving	• Gekoppeld aan het Buurthuis, zodat er ook als de jongerenwerker er niet is toezicht en activiteit mogelijk is

	(een sterke buurt organiseert ook zèlf) • Eigen, vrije entree of toegang • Niet direct bij de huiskamer of schoolingang om overlast te voorkomen
Karakter	• Herkenbaar van buitenaf • Transparant en toch besloten • Flexibel van dart en soos tot huiswerkplek
Delen	Met kinderwerk, verder incidenteel na overleg Ingang naar het buurtcentrum voor de jongerenwerker
Inrichting	• Veel ramen • Vinyl op de vloer • Folder muur • Muziekinstallatie/lichtinstallatie • Bar met opslagmogelijkheden • Tafels en stoelen • Bank/lounge gedeelte • Kasten • Voetbaltafel/pooltafel/airhockey etc • Klein podium • Plek voor werken met laptop

Bijlage 1

Het “ Plan van Aanpak Buurtkamer Bloemenkwartier Zuid” geschreven door de buurtcoördinator Trude van de Ven en de afstemming met ervaringsdeskundigen in de klankbordgroep geven het volgende beeld:

De bewoners en hun achtergrond: In postcode gebied 1214 wonen in januari 2020 4600 inwoners (incl. Zuid over de Diependaalselaan, rondom Kastanjevijver)

Achtergronden die druk kunnen geven op het samenleven en welzijn (2021):

- Jeugdindicaties (o.a. opvoedondersteuning, GGZ jeugdhulpverlening, jeugdreclassering, HALT straffen, autisme behandelingen in het kader van de Jeugdwet) 88/202
- Bijstandsuitkeringen 300/230
- Wmo indicaties (begeleiding, rolstoel, scootermobiel traplift, huishoudelijke hulp, Wmo taxi, etc.) 488/574
- Schuldhulptrajecten 44

Veel van de problematiek in het Bloemenkwartier Zuid ligt in het feit dat er steeds meer kwetsbare mensen in de wijk komen wonen. Deze buurt is (nog) niet sterk genoeg dit te dragen. Dát is waaraan wordt gewerkt met Versa, de Buurcoördinator, de wijkagent en de woningcorporatie om te komen tot een versterking en bestendiging van de leefbaarheid, veiligheid en de sociale cohesie van deze buurt.

De aanwezigheid van de samenwerkingspartners in de buurtkamer is daarom voor de inwoners zo belangrijk. Even binnenwippen, kopje koffie en een goed gesprek. Dat wordt enorm gemist.

Doordat er meer openheid vanuit de bewoners kwam, werden er ook meer zorgelijke situaties aangemeld, die tot dan achter de voordeur bleven.

Hieronder een opgave van zaken waarmee is gestart en die het team in de toekomst integraal verder gaat oppakken:

- Vele burenruzies,
- Campagne afval, grofvuil gedrag, gebruik klike's etc.
Gemeente - GAD – woningcorporaties werken momenteel aan een flyer/infographic over hoe met afval om te gaan. Gaat februari/maart van start.
- Openbare ruimte problemen rondom oude Geraniumschool vraagt aandacht.
- Vele nationaliteiten in de wijk, o.a. taalproblemen, eenzaamheid, opkomende polarisatie.
- Veel grote gezinnen wonen in kleine gehorige woningen. Dit geeft veel overlast en irritaties bij burens en komt de sociale cohesie niet ten goede.
- Uitkerings- woonfraude
- Illegaal geplaatste camera's, schuttingen
- Aanzicht verwaarloosde voortuinen verdient zeker nog aandacht
- Behoeft contact/eenzaamheid statushouders
- Sociaal juridische kwesties (schulden, armoede)

- Inzichtelijk krijgen van de schuldenproblematiek in deze wijk, en aanpakken, zeker ná Corona
- Projectje “Nieuwe buur? Welkom met een bloemetje!”
- Behoeftte van bewoners zelf om kinderactiviteiten door buurt zelf te organiseren in wijk, in de buurtkamer (knutselmiddagen)
- Voortzetten bewonersplan van geveltuintjes/bloembakken
- Spreekuur wethouder Scheepers en boa’s inplannen
- Buurtschouw verder oppakken

Directe invloed op jongerenwerk zijn de volgende punten:

- *Veel vraag naar huiswerkbegleiding, mogelijkheden worden momenteel onderzocht*
- *Verveling en ongepast, zelfs zeer agressief gedrag kinderen*
- *Drugsdealers in buurt (werken ook vanuit de buurt)*
- *Problematiek rondom (al dan niet legaal) inwonende volwassen kind met “rugzak” die buurt verstoort.*
- *Opvallend veel integrale jeugdzaken (Veilig Thuis, Kinderbescherming, vechtscheidingen, agressie, opvoed- en opgroei problematieken blijven aandacht vragen en blijven oppoppen.*
- *Alleenstaande moeders met individuele (opvoed) problematiek*
- *Versa kinder-tiener- en jongerenwerk gaan de contacten met de basisscholen aanhalen. Hierdoor betere afstemming, samenwerking, vroeg signalering, multi-integrale aanpak verstevigen. Ook richting ouders.”*

Naast deze punten speelt ook de verscheidenheid in culturen. Het aandeel in de bevolking van eerste en tweede generatie nieuwe Nederlanders is groot en ook dat geeft de nodige uitdagingen.

NB: In dit stuk hebben we niet de kansen en succesverhalen opgenomen, die zijn er wel degelijk en geven een ondersteuning voor de gedachte dat structuur, hard werken in de wijk en contact en aandacht helpt! Daarvoor moet u zeker het Plan van Aanpak Buurtkamer lezen!

Bijlage 2

Leden klankbordgroep

De klankbordgroepleden stellen zich voor		
Otti van Diermen Jarenlang vrijwilliger van wijkcentrum de Lelie	Angelika Pelsink Ervaring en kennis multifunctionele accommodaties	Willem Kralendonk ex vice-voorzitter van de parochie Emmaus-Paulus
Lidy Thiecke Gepensioneerde beheerder diverse wijkcentra	Gonny van Reede Gepensioneerde beheerder van wijkcentrum de Lelie	Floor Potters Bouwkundige achtergrond
Joost Verhaaren Ondernemer Gijsbrecht Bakkerij Bertram en Brood	Jaco van der Velden Opbouwwerker Versa Welzijn Ondersteuning van de Klankbordgroep	Wil je meedenken? Ook betrokken zijn bij de nieuwe Lelie? Ideeën kwijt of gewoon op de hoogte gehouden willen worden? Neem dan even contact op met de klankbordgroep kbgdenieuwelelie@gmail.com